Role of the Board of Directors for Investment Portfolio

Part XI

આંતરિક ઓડિટ અહેવાલોની દર ત્રિમાસિક સમીક્ષા કરવી

RBIની અપેક્ષા

RBIની અપેક્ષા છે કે રોકાણ સંબંધિત તમામ કામગીરીની આંતરિક ઓડિટ નિયમિતપણે કરવામાં આવે અને તેના અહેવાલોની ઓછામાં ઓછી દર ત્રિમાસિક બોર્ડ દ્વારા સમીક્ષા કરવામાં આવે. ઓડિટમાં દર્શાવાયેલી ખામીઓ માત્ર નોંધવામાં ન આવે, પરંતુ તેના પર સમયબદ્ધ સુધારાત્મક કાર્યવાહી (Corrective Action) પણ થાય.

બોર્ડની વિગતવાર જવાબદારી

આંતરિક ઓડિટ બોર્ડ માટે એક મહત્વપૂર્ણ આશ્વાસન (Assurance)નું સાધન છે. બોર્ડે ખાતરી કરવી જોઈએ કે ઓડિટ માત્ર પ્રક્રિયાની ચકાસણી પૂરતી મર્યાદિત ન રહે, પરંતુ રોકાણ નીતિનું પાલન, RBIના નિયમો, જોખમ વ્યવસ્થાપન, એકાઉન્ટિંગ, મૂલ્યાંકન, સેટલમેન્ટ અને આંતરિક નિયંત્રણોની અસરકારકતાની પણ સમીક્ષા કરે.

બોર્ડે દરેક ત્રિમાસિક ઓડિટ અહેવાલમાં દર્શાવાયેલી ગંભીર ખામીઓ (High Risk Observations)ની ચર્ચા કરવી, તેની નાણાકીય અસર સમજવી અને મેનેજમેન્ટ દ્વારા લેવામાં આવેલી સુધારાત્મક કાર્યવાહીનું મૂલ્યાંકન કરવું જોઈએ.

જો કોઈ ખામી વારંવાર પુનરાવર્તિત થતી હોય તો બોર્ડે તેની મૂળભૂત કારણોની તપાસ કરાવી જવાબદારી નક્કી કરવી જોઈએ.

બોર્ડે મેનેજમેન્ટને આપવાની સૂચનાઓ

- તમામ Audit Observations માટે સમયબદ્ધ Action Taken Report (ATR) તૈયાર કરવો.
- High Risk Observationsને પ્રાથમિકતા આપવી.
- બાકી રહેલા મુદ્દાઓ અંગે દરેક બોર્ડ બેઠકમાં પ્રગતિ અહેવાલ રજૂ કરવો.
- સમાન પ્રકારની ખામીઓ ફરી ન સર્જાય તે માટે SOP અને આંતરિક નિયંત્રણોમાં જરૂરી સુધારા કરવાં.
- જરૂરી હોય ત્યાં સંબંધિત અધિકારીઓને તાલીમ આપવી.

બોર્ડ સમક્ષ રજૂ થનારા MIS / અહેવાલો

- Quarterly Internal Audit Report
- Action Taken Report (ATR)
- High Risk Observations Report
- Repeat Audit Findings Report

- Compliance Status Report
- Pending Audit Observations Report

Audit Committee શું તપાસશે?

- તમામ ઓડિટ અવલોકનો પર સમયસર કાર્યવાહી થઈ છે?
- કોઈ ગંભીર ખામી લાંબા સમયથી બાકી છે?
- સમાન પ્રકારની ખામીઓ વારંવાર જોવા મળે છે?
- સુધારાત્મક પગલાં અસરકારક છે?
- રોકાણ નીતિનું પાલન થઈ રહ્યું છે?

સારા ગવર્નન્સ માટે શ્રેષ્ઠ પ્રથાઓ (Best Practices)

- Audit Issue Tracking System વિકસાવવી.
- High Risk મુદ્દાઓની અલગથી દેખરેખ રાખવી.
- Root Cause Analysis ફરજિયાત કરવી.
- Repeat Observations માટે જવાબદારી નક્કી કરવી.
- Audit Closure માત્ર દસ્તાવેજના આધારે નહીં પરંતુ વાસ્તવિક અમલીકરણની ચકાસણી બાદ જ કરવી.

UCB માટે વ્યવહારુ ઉદાહરણ

આંતરિક ઓડિટમાં જાણવા મળે છે કે કેટલીક Non-SLR Securities માટે Due Diligence Report અધૂરી હતી.

બોર્ડે મેનેજમેન્ટને માત્ર દસ્તાવેજ પૂર્ણ કરવાની સૂચના ન આપતા, પરંતુ સમગ્ર Due Diligence પ્રક્રિયાની સમીક્ષા કરીને SOPમાં સુધારા કરવા અને સંબંધિત અધિકારીઓને તાલીમ આપવાની સૂચના આપવી જોઈએ.

Part XII-

રોકાણ વ્યવહારોની સમીક્ષા

દર મહિને રોકાણ વ્યવહારોની સમીક્ષાની નોંધ લેવી, જેમાં મહત્વપૂર્ણ વ્યવહારો, અપવાદો અને નીતિથી થયેલા વિચલનોનો સમાવેશ થાય

RBIની અપેક્ષા

RBIની અપેક્ષા છે કે ઉચ્ચ મેનેજમેન્ટ દર મહિને તમામ રોકાણ વ્યવહારોની સમીક્ષા કરે અને તેની નોંધ બોર્ડ સમક્ષ રજૂ કરે. ખાસ કરીને મોટા મૂલ્યના વ્યવહારો, અસામાન્ય વ્યવહારો અને નીતિથી થયેલા વિચલનો અંગે બોર્ડ માહિતગાર રહે.

બોર્ડની વિગતવાર જવાબદારી

બોર્ડે માત્ર કુલ રોકાણની માહિતી ન જોવી, પરંતુ મહિના દરમિયાન થયેલા મહત્વપૂર્ણ વ્યવહારો, મોટી ખરીદી/વેચાણ, અસામાન્ય નફો અથવા નુકસાન, Policy Deviations અને Limit Breachesની સમીક્ષા કરવી જોઈએ.

જો કોઈ વ્યવહાર નીતિથી અલગ હોય તો બોર્ડે તેનું કારણ, મંજૂરી પ્રક્રિયા અને ભવિષ્યમાં આવી પરિસ્થિતિ ટાળવા માટેની કાર્યવાહીની સમીક્ષા કરવી જોઈએ.

બોર્ડે માસિક સમીક્ષાને માત્ર માહિતી તરીકે નહીં પરંતુ જોખમ વ્યવસ્થાપનનું મહત્વપૂર્ણ સાધન તરીકે ઉપયોગ કરવો જોઈએ.

બોર્ડે મેનેજમેન્ટને આપવાની સૂચનાઓ

- Monthly Investment Review Report તૈયાર કરવો.
- Large Value Transactions અલગથી દર્શાવવાં.
- તમામ Policy Deviations માટે Justification રજૂ કરવું.
- Exception Register જાળવવો.
- Significant Risk Eventsની તરત જાણ કરવી.

બોર્ડ સમક્ષ રજૂ થનારા MIS / અહેવાલો

- Monthly Investment Transactions Report
- Large Transactions Report
- Policy Deviation Report
- Exception Report
- Broker-wise Transactions
- Exposure Monitoring Report

- MTM Report

Audit Committee શું તપાસશે?

- કોઈ અસામાન્ય વ્યવહાર થયો છે?
- Policy Deviations માટે યોગ્ય મંજૂરી લેવામાં આવી હતી?
- મોટી ખરીદી/વેચાણનું કારણ યોગ્ય હતું?
- તમામ વ્યવહારો રોકાણ નીતિ મુજબ થયા છે?
- Limit Breachesની યોગ્ય રીતે નોંધ લેવામાં આવી છે?

સારા ગવર્નન્સ માટે શ્રેષ્ઠ પ્રથાઓ (Best Practices)

- Dashboard આધારિત Monthly Review.
- Exception Reporting System.
- Large Transaction Alert.
- Policy Deviation Register.
- Monthly Risk Review Meeting.

UCB માટે વ્યવહારુ ઉદાહરણ

એક મહિનામાં બેંકે ₹40 કરોડના Corporate Bonds ખરીદ્યા, જે સામાન્ય માસિક રોકાણ કરતાં ઘણી વધારે રકમ છે.

બોર્ડે પૂછવું જોઈએ:

- આટલું મોટું રોકાણ શા માટે કરવામાં આવ્યું?
- શું Risk Assessment થયું હતું?
- Exposure Limitsનું પાલન થયું?
- Investment Committeeની ભલામણ હતી?

Part XIII-

દર છ મહિને (31 માર્ચ અને 30 સપ્ટેમ્બર) રોકાણ પોર્ટફોલિયોની સમીક્ષા કરવી

RBIની અપેક્ષા

RBIની અપેક્ષા છે કે બોર્ડ દર છ મહિને સમગ્ર રોકાણ પોર્ટફોલિયોની વ્યાપક સમીક્ષા કરે જેમાં પોર્ટફોલિયોની રચના, મૂલ્યાંકન, આવક, જોખમ, નિયમનકારી પાલન અને Provisioningની પૂરતીતા (Adequacy)નો સમાવેશ થાય.

બોર્ડની વિગતવાર જવાબદારી

બોર્ડે માત્ર રોકાણની કુલ રકમની સમીક્ષા કરવી પૂરતી નથી, પરંતુ HTM, AFS અને HFT મુજબનું વર્ગીકરણ, Yield, Duration, Market Value, MTM, Credit Quality, Maturity Profile, Liquidity તથા Portfolio Diversificationનું વિશ્લેષણ કરવું જોઈએ.

બોર્ડે ખાસ કરીને ધ્યાન રાખવું જોઈએ કે કોઈ એક Issuer, Sector અથવા Instrumentમાં અતિશય રોકાણ થયું નથી અને Provisioning તથા Valuation RBI મુજબ કરવામાં આવ્યા છે.

આ સમીક્ષાના આધારે બોર્ડ જરૂર જણાય તો રોકાણ વ્યૂહરચના (Investment Strategy), Risk Limits અથવા Portfolio Compositionમાં ફેરફાર અંગે માર્ગદર્શન આપી શકે.

બોર્ડે મેનેજમેન્ટને આપવાની સૂચનાઓ

- Half-Yearly Investment Review Report રજૂ કરવો.
- Stress Testing અને Scenario Analysis રજૂ કરવું.
- Rating Migration Report રજૂ કરવો.
- Provisioningની Adequacy અંગે નોંધ રજૂ કરવી.
- Portfolio Rebalancingની જરૂરિયાત અંગે ભલામણ કરવી.

બોર્ડ સમક્ષ રજૂ થનારા MIS / અહેવાલો

- Portfolio Composition Report
- HTM/AFS/HFT Summary
- MTM Report
- Yield Analysis
- Maturity Profile
- Risk Dashboard
- Provisioning Report

- Compliance Certificate

Audit Committee શું તપાસશે?

- Valuation યોગ્ય રીતે થયું છે?
- Provisioning પૂરતી છે?
- Portfolioમાં Concentration Risk છે?
- Regulatory Compliance પૂર્ણ છે?
- Audit Observationsનું પાલન થયું છે?

સારા ગવર્નન્સ માટે શ્રેષ્ઠ પ્રથાઓ (Best Practices)

- Half-Yearly Stress Testing.
- Independent Portfolio Review.
- Portfolio Benchmarking.
- Interest Rate Sensitivity Analysis.
- Risk Appetite સાથે Portfolioનું મેળાપ.

UCB માટે વ્યવહારુ ઉદાહરણ

છ માસની સમીક્ષામાં જાણવા મળે છે કે Non-SLR Corporate Bondsનો હિસ્સો નોંધપાત્ર રીતે વધ્યો છે અને કેટલીક Securitiesની Credit Rating ઘટી છે.

બોર્ડ મેનેજમેન્ટને Exposure ઘટાડવા, Portfolio Diversification વધારવા અને જરૂરી Provisioning કરવાની સૂચના આપે છે.

Part XIV-

બેંક દ્વારા જાળવવામાં આવનાર Investment Fluctuation Reserve (IFR)નું સ્તર મંજૂર કરવું અને જરૂરી હોય તો RBIના લઘુત્તમ સ્તર કરતાં વધુ IFR જાળવવાની મંજૂરી આપવી

RBIની અપેક્ષા

RBIની અપેક્ષા છે કે બેંક પોતાના રોકાણ પોર્ટફોલિયાના કદ, રચના અને જોખમને ધ્યાનમાં રાખીને પૂરતું Investment Fluctuation Reserve (IFR) જાળવે. જ્યાં જરૂરી હોય ત્યાં બોર્ડ RBIના લઘુત્તમ સ્તર કરતાં વધુ IFR જાળવવાનો નિર્ણય લઈ શકે છે.

બોર્ડની વિગતવાર જવાબદારી

બોર્ડે દર વર્ષે IFRની પૂરતીતાની સમીક્ષા કરવી જોઈએ. જો પોર્ટફોલિયોમાં લાંબા ગાળાની Government Securities, Corporate Bonds અથવા વધુ Market Risk ધરાવતાં રોકાણોનો હિસ્સો વધારે હોય તો બોર્ડ વધારાનો IFR જાળવવાનો વિચાર કરી શકે.

બોર્ડે IFRનો ઉપયોગ માત્ર RBIની માર્ગદર્શિકા મુજબ જ થાય તેની ખાતરી કરવી જોઈએ. IFRનું નિર્માણ અને ઉપયોગ પારદર્શક રીતે થાય તથા નાણાકીય હિસાબોમાં યોગ્ય રીતે દર્શાવવામાં આવે તે પણ બોર્ડની જવાબદારી છે.

બોર્ડે મેનેજમેન્ટને આપવાની સૂચનાઓ

- દર વર્ષે IFR Adequacy Review રજૂ કરવો.
- Market Risk Analysis સાથે IFRની જરૂરિયાત સમજાવવી.
- RBIના તમામ નિયમોનું પાલન કરવું.
- IFRમાં કોઈ ફેરફાર પહેલાં બોર્ડની મંજૂરી લેવી.

બોર્ડ સમક્ષ રજૂ થનારા MIS / અહેવાલો

- IFR Position Report
- Market Risk Report
- MTM Analysis
- Portfolio Volatility Report
- Provisioning Report
- Capital Impact Analysis

Audit Committee શું તપાસશે?

- IFRની ગણતરી RBI મુજબ છે?
- IFR પૂરતું છે?
- IFRમાંથી થયેલો Draw-down RBIની મંજૂર શરતો મુજબ છે?
- Financial Statementsમાં યોગ્ય Disclosure કરવામાં આવ્યું છે?
- Board Approval ઉપલબ્ધ છે?

સારા ગવર્નન્સ માટે શ્રેષ્ઠ પ્રથાઓ (Best Practices)

- દર વર્ષે IFR Stress Assessment કરવું.
- Market Volatilityને આધારે IFRનું પુનર્મૂલ્યાંકન કરવું.
- Capital Planning સાથે IFRનું સંકલન કરવું.
- IFR અંગે બોર્ડને Scenario Analysis રજૂ કરવું.

UCB માટે વ્યવહારુ ઉદાહરણ

બેંકના AFS પોર્ટફોલિયાનો કદ ઝડપથી વધે છે અને વ્યાજદરમાં વધઘટને કારણે MTM નુકસાનની સંભાવના વધી જાય છે.

આ પરિસ્થિતિમાં મેનેજમેન્ટ બોર્ડ સમક્ષ રજૂઆત કરે છે કે RBIના લઘુત્તમ સ્તર કરતાં વધુ IFR જાળવવાથી ભવિષ્યમાં MTM નુકસાનનો અસરકારક સામનો કરી શકાશે. જોખમ, મૂડીની સ્થિતિ અને નફાકારકતાનું મૂલ્યાંકન કર્યા બાદ બોર્ડ વધારાનો IFR જાળવવાનો નિર્ણય લઈ શકે છે.